

povoljnoj sudbini zapadnih naglasnih likova”, a na kraju zaključuje da “blagu prednost možda ipak imaju likovi zapadnih krajeva” (misli na lik *svećenik*) (str. 70).

Misljam međutim da, suprotno tvrdnjama S. Vukušića, ne treba posebno dokazivati kako je naglasni lik *svetac* danas u

najmanju ruku mnogo više zapadni od lika *svećenik*, štoviše da je općenito prihvaćen kao jedini u hrvatskome književnom jeziku, a vidimo da to i norma potvrđuje. Širenje drukčijih teza samo nepotrebno unosi zabunu i zbrku u i onako zamršenu naglasnu problematiku.

Petar Bašić

VIJESTI

VII. I VIII. DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU HRVATSKOGA JEZIKA

 d. 9. do 12. svibnja 2002. u Zagrebu je održano VII. državno natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika. Činilo se, naime, logičnim da grad Zagreb bude domaćinom držav-

noga natjecanja. Domačin natjecanja bila je V. gimnazija.

Na Državno natjecanje u Zagreb pozvano je 75 učenika, i to: 10 učenika VII. razreda, 12 učenika VIII. razreda, 13 učenika I. razreda, 14 učenika II. razreda, 13 učenika III. razreda i 13 učenika IV. razreda.

Zanimljivo je pogledati zastupljenost učenika pozvanih na državno natjecanje po županijama:

ŽUPANIJA	VII.	VIII.	I.	II.	III.	IV.	UKUPNO
1. ZAGREBAČKA	–	1	–	–	–	1	2
2. KRAPINSKO-ZAGORSKA	–	–	–	1	1	–	2
3. SISAČKO-MOSLAVAČKA	–	–	2	1	–	1	4
4. KARLOVAČKA	–	–	1	–	–	–	1
5. VARAŽDINSKA	2	3	1	2	–	–	8
6. PRIMORSKO-GORANSKA	1	2	1	–	–	–	4
7. VIROVITIČKO-PODRAVSKA	–	–	–	–	–	1	1
8. BRODSKO-POSAVSKA	1	–	–	–	1	–	2
9. ZADARSKA	–	–	1	–	1	–	2
10. OSJEČKO-BARANJSKA	–	–	1	2	3	2	8
11. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	–	–	–	1	–	–	1
12. SPLITSKO-DALMATINSKA	1	4	3	1	1	2	12
13. ISTARSKA	1	–	–	1	–	–	2
14. DUBROVAČKO-NERETVANSKA	–	–	–	2	1	1	4
15. MEĐIMURSKA	1	–	–	1	2	–	4
16. GRAD ZAGREB	3	2	3	2	3	5	18
UKUPNO	10	12	13	14	13	13	75

Iz županija Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Ličko-senjske, Požeško-slavonske i Šibensko-kninske nije bio zastupljen ni jedan učenik.

Državnome natjecanju u Zagrebu prisustvovalo je 65 mentora. Nekolicina mentora imala je dva ili više učenika. Navodimo ih redom:

Ružica Filipović, Isusovačka klasična gimnazija, Osijek – 2 učenika, Diana Jelavić, Gimnazija, Dubrovnik – 2 učenika, Tatjana Karnber, Gimnazija Jurja Barakovića, Zadar – 2 učenika, Janja Matijević, Gimnazija, Beli Manastir – 2 učenika, Vesna Muhoberac, V. gimnazija, Zagreb – 2 učenika, Ana Vugdelija, Srednja škola Sesvete – 2 učenika, Mirko Klun, VI. osnovna škola, Varaždin – 3 učenika i Dario Budimir, Klasična gimnazija, Zagreb – 3 učenika.

Tijekom boravka u Zagrebu organizator natjecanja Zavod za unapređivanje školstva Ministarstva prosvjete i športa organizirao je za sve sudionike posjet Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti te Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Predavanje za sve mentore tijekom pisanja testa u V. gimnaziji održao je dr. Alemko Gluhak.

Ljestvica poretku prva tri mesta nakon rješavanja testova, privremenih rezultata te mogućnosti žalbe po kategorijama jest sljedeća:

VII. razred: Petra KOŽAR, OŠ Brajda, Rijeka (mentorica: Branka Perković-Jadras) – **66 bodova**, Danijel KRALJ, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Sveti Juraj na Bregu, Lopatinec (mentorica: Katarina Tkalec) – **64 boda**, Branka SINČIĆ, OŠ Manuš, Split (mentorica: Marijana Klarić) – **64 boda**, Mihita CVITANOVIĆ, OŠ Sušsedgrad, Zagreb (mentorica: Anita Eljuga) – **63 boda** i Anita GREGL, OŠ Davorina Trstenjaka, Zagreb (mentorica: Ariana Razum Čišćić) – **63 boda**.

VIII. razred: Doris ADŽIĆ, OŠ Ivana Zajca, Rijeka (mentorica: Slavica Sučić) – **75 bodova**, Zrinka DRAŠKIĆ, OŠ Franja Galovića, Zagreb (mentorica: Vlasta Žižak-Tocauer) – **74 boda**, Tanja REŽIĆ, OŠ Gripe, Split (mentorica: Anica Jukić) – **71 bod** i Marin ŠIMUNIĆ, OŠ Blatine-Škrape, Split (mentorica: Marija Sapunar) – **71 bod**.

Testove za VII. i VIII. razred sastavile su: Zorica Klinžić, Marcela Boban, Ana Mesić i Marija Bošnjak – profesorice zagrebačkih osnovnih škola, a testove je recenzirao dr. sc. Stjepko Težak.

I. razred: Iva KALAJŽIĆ, III. gimnazija, Osijek (mentor: Davor Tanocki) – **101 bod**, Simona BAGIĆ, Gimnazija Đinka Šimunovića, (mentorica: Mirjana Gulić) – **96 bodova**, Martina PAVIĆ, X. gimnazija, Zagreb (mentorica: Maša Maloh) – **94 boda**.

Test za prvi razred sastavile su Draženka Čutura i Mirela Barbaroša-Šikić, a recenzirala ga je mr. sc. Nives Opačić.

II. razred: Jasna SVIBEN, Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Zabok (mentorica: Sandra Babnik) – **86 bodova**, Lucija MALEKOVIĆ, XV. gimnazija, Zagreb (mentorica: Andrea Marinov-Kustec) – **86 bodova**, Martina KALAMARI, Gimnazija, Čakovec (mentorica: Nada Čatlaić) – **85 bodova**, Tihana RIKERT, Srednja škola, Valpovo (mentorica: Mila Bungić) – **83 boda** i Jelena MARINKOVIĆ, Srednja škola, Petrinja (mentorica: Barbara Judaš) – **83 boda**.

Test za drugi razred sastavila je Ivanka Dlaka, a recenzirale su ga Marina Čubrić i mr. sc. Marijana Horvat.

III. razred: Staša BOROVIĆ, Gimnazija, Čakovec (mentorica: Sandra Breka) – **87 bodova**, Marko IVANOVIC, Gimnazija Antuna Gustava Matoša, (mentor: Ante Škeljo) – **87 bodova**, Alenka CAR, Gi-

mnazija, Čakovec (mentorica: Višnja Haluga) – **83 boda**, Tamara NOVAK, Srednja škola Ivana Lucića, Trogir (mentorica: mr. sc. Željka Aljinović) – **81 bod**, Marijela PETRIČEVIĆ, Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica, Zagreb (mentorica: Donata Mikić) – **81 bod** i Mirna KUŠETA, V. gimnazija, Zagreb (mentorica: Vesna Muhoberac) – **81 bod**.

Test za treći razred sastavila je Mira Križan, a recenzirala ga je mr. sc. Marijana Horvat.

IV. razred: Katarina MIKJEL, Gimnazija, Dubrovnik (mentorica: Diana Jelavić) – **115 bodova**, Andrea Milanko, V. gimnazija "Vladimir Nazor", Split (mentorica: Ljiljana Mlačić-Brakus) – **114 bodova** i Lucija ŽIGROVIĆ, Srednja škola Sesvete (mentorica: Ana Vugdelija) – **113 bodova**.

Test za četvrti razred sastavile su Marina Čubrić i Neli Mindoljević, a recenzirala ga je dr. sc. Milica Mihaljević.

Predsjednica Državnoga povjerenstva bila je dr. sc. Zrinka Jelaska.

U traganju za domaćinima VIII. državnoga natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika stigosmo do Senja, grada koji zasigurno nije potrebno posebno predstavljati kada ga želimo povezati s hrvatskim jezikom.

U znaku Nehaja doputovasmo u Senj, na završnicu ovogodišnjega puta natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika. Taj put ove je godine bio drugačiji od svih dosadašnjih.

Sve je započelo 11. veljače 2003. godine kada su se u svim školama Republike Hrvatske održala školska natjecanja, i to testovima koje su izradili članovi Državnoga povjerenstva. Od onda se moglo čuti mnogo toga o jedinstvenim testovima za školska natjecanja – zašto uvoditi školska

natjecanja, tko izrađuje testove, zašto testovi obuhvaćaju gradivo cijele školske godine u kategoriji pojedinoga razreda itd.

Zašto smo se odlučili za ovu novinu?

Do ove godine škole su trebale provoditi školska natjecanja. Neke su to činile, a neke nisu. Neke su škole prijavljivale svoje učenike na temelju postignutih rezultata na školskome natjecanju, a neke su svoje učenike slale na županijsko natjecanje izravno iz nastave. Rezultati na županijskim natjecanjima bili su šaroliki. Mnogi su učenici, kao najvrsniji predstavnici svojih škola u poznavanju materinskoga jezika, postizali vrlo loše rezultate, organizatori natjecanja u županijama čudili su se takvim pravilima i s pravom nedovođivali.

Sve je ukazivalo na to da bismo svi zajedno trebali razmisliti o tome kako s učenicima koje šaljemo na natjecanja moramo dodatno raditi, organizirati jezičnu skupinu u školi i poticati na kontinuirano bavljenje jezikom.

Sve je ukazivalo da slanje učenika na natjecanje iz redovne nastave nije korektno ni prema učenicima ni prema jeziku.

Školsko natjecanje provedeno je kako je provedeno. Htjeli to sebi priznati ili ne priznati, nakon svega moramo ustvrditi da je put do državnoga natjecanja u Senju bio prepun čudnih postupaka odraslih koje je Vjesnik Ministarstva prosvjete i športa s programima natjecanja, susreta i smotri izvannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske učinio odgovornima, to sami že, u organizaciji i provedbi natjecanja.

Tajnost testova do početka natjecanja, pravilnosti provedbe natjecanja, korektnost prema svakom učeniku koji želi sudjelovati bila je obveza svih onih koji su u natjecanju posredno ili neposredno sudjelovali. Stoga se priprema temeljita ana-

liza rezultata i bit će dostupna svima. Svi navedeni problemi ukazuju na to da učitelji i nastavnici hrvatskoga jezika u osnovnim i srednjim školama trebaju ozbiljno promisliti o predmetu koji svakodnevno poučavaju te o vrednotama koje bi trebale biti njegov sastavni dio.

No bez obzira na sve sumnje, prepreke i krive procjene, članovi Državnoga povjerenstva za školsku godinu 2002./2003. trudili su se korektno odraditi svoj posao, pri čemu dovođenje u pitanje održavanja županijskoga ili državnoga natjecanja nije bilo upitno.

Svake godine članak u Jeziku posvećen natjecanju u poznavanju hrvatskoga jezika završavamo riječima: "... i molimo sve koji žele pomoći unaprjeđenju organizacije i provedbe natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika da se jave – adresa: Zavod za unapređivanje školstva, Badalićeva 24, 10000 Zagreb." Prema dosadašnjim javljanjima, svih tih kao da nema. U tu činjenicu ne želimo vjerovati. Adresa je još uvijek ista, a i molba, poziv na suradnju.

Domaćin ovogodišnjega natjecanja bila je Srednja škola Pavla Rittera Vitezovića, tj. Pavla Vitezovića – saznamo to u predavanju akademika Milana Moguša: *Senj – kolijevka hrvatskoga tiskarstva*.

A sve je započelo 4. svibnja 2003. svečanim otvaranjem natjecanja u Domu kulture što su nam ga pripremili domaćini – Senjani.

Vec duže vrijeme razmišljamo o načinu provedbe ovoga natjecanja, pitamo se je li test od 40 ili 50 pitanja uistinu dobar put kojim dolazimo do ljestvice poretka za svaku kategoriju. Stoga se odlučismo za dodatni sadržaj: ponudili smo učenicima izradu tematskoga plakata. Učenike koji su se željeli uključiti podijelili smo u šest heterogenih skupina: različita dob, različiti krajevi Hrvatske iz kojih dolaze,

bogatstvo hrvatskoga jezika kojim govore. U tome im je pomogla Dragica Dujmović-Markusi (I. gimnazija, Zagreb).

Svoj rad i tematske plakate skupine su pokazale posljednjega dana, prije dodjele diplome, pohvalnica i zahvalnica svim učenicima i mentorima. Rezultati, pristupi temi *jezik*, raznolikost i bogatstvo jezika i stila u predstavljanju plakata bila je iznad svih očekivanja.

Svim učenicima koji su sudjelovali u ovome dijelu programa čestitamo na hrabrosti, odvažnosti i želji da sudjeluju u nečemu novom.

Nakon objave privremenih rezultata svi su učenici mogli vidjeti svoj test i razgovarati s autorima. Nakon isteka vremena predviđenog za prigovore i žalbe, imali smo priliku upoznati se sa suvremenim senjskim pjesnicima koji su nam govorili svoje stihove.

Konačni poredak prva tri mjesta:

VII. razred: Petra ŠVALJEK, OŠ Side Košutić, Radoboj (mentorica: Magdica Šalković) – **48 bodova**, Ana ZELENIKA, OŠ Jure Kaštelana, Zagreb (mentorica: Stana Milošević) – **44 boda**, Ina MIKO-LAJ, I. osnovna škola, Čakovec (mentorica: Sidonija Kovač) – **44 boda**, Maja FRANCETIĆ, OŠ "Milan Brozović", Kaštav (mentorica: Sandra Krpan) – **43 boda** i Ružica MASTELIĆ, OŠ fra Pavla Vučkovića, Sinj (mentorica: Olga Trek) – **43 boda**.

Test za sedmi razred sastavile su Vesna Čondić i Vlatka Turina, a recenzirala ga je Jasminka Salamon.

VIII. razred: Petra KOŽAR, OŠ Brajda, Rijeka (mentorica: Branka Perković-Jardas) – **48 bodova**, Maris PRCE, OŠ Marina Držića, Dubrovnik (mentorica: Andrea Perdić) – **48 bodova**, Danijel KRALJ, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Sveti Juraj na Bregu – Lopatinec (mentorica: Katarina

Tkalec) – **40 bodova**, Martina BENIĆ, OŠ Vidikovac, Pula (mentorica: Valentina Javor) – **39 bodova**.

Test za osmi razred sastavile su Marijana Češi i Đurđica Jelačić, a recenzirala ga je Jasmina Salamon.

I. razred: Silvija KOŠČEC, Srednja škola Ivanec (mentorica: Matilda Kramar) – **49 bodova**, Anja ŽALER, Klasična gimnazija, Zagreb (mentor: Dario Budimir) – **47 bodova** i Ljudmila KLASIĆ, Srednja škola Krapina (mentor: Stjepan Varjačić) – **46 bodova**.

Test za prvi razred sastavila je Draženka Čutura, a recenzirala ga je mr. sc. Nives Opačić.

II. razred: Jozefina GODEC, Gimnazija Lucijana Vranjanina, Zagreb (mentorica: Terezija Pavić-Pezer) – **64 boda**, Marko BRATKOVIĆ, Gimnazija Čakovec (mentorica: Zlatka Grahovec) – **63 boda** i Dunja KNEŽEVIĆ, II. gimnazija, Osijek (mentorica: Jasna Galić-Minarik) – **60 bodova**.

Test za drugi razred sastavila je Mira Križan, a recenzirala ga je mr. sc. Nives Opačić.

III. razred: Ivana KOS, Gimnazija, Varaždin (mentorica: Tatjana Ruža) – **78 bodova**, Tihana RIKERT, Srednja škola, Valpovo (mentorica: Mila Bungić) – **75 bodova**, Martina MAČEK, Srednja škola Sesvete (mentorica: Marija Križanac) – **74 boda** i Lucija MALEKOVIĆ, XV. gimnazija, Zagreb (mentorica: Andrea Marinov-Kustec) – **74 boda**.

Test za treći razred sastavila je Ivanka Dlaka, a recenzirala ga je mr. sc. Marijana Horvat.

IV. razred: Mirna KUŠETA, V. gimnazija, Zagreb (mentorica: Vesna Muhoberac) – **57 bodova**, Ivana SANKOVIĆ, Gimnazija "Eugen Kumičić", Opatija (mentorica: Marijana Trinajstić) – **57 bodova**, Marinela PETRIČEVIĆ, Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica, Zagreb (mentorica: Darija Štimac) – **51 bod**, Maja KELIĆ, Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti, Osijek (mentorica: Ružica Filipović) – **49 bodova**.

Test za četvrti razred sastavila je Neli Mindoljević, a recenzirala ga je dr. sc. Milica Mihaljević.

Predsjednica Državnoga povjerenstva bila je dr. sc. Zrinka Jelaska.

Ovogodišnje državno natjecanje završismo predstavom *Gоворите ли хрватски? – записи из хрватске книжевности*. Odabral ih je i govorio glumac Joško Ševo.

I na kraju svega, upoznavši učenike iz cijele Hrvatske i vidjevši što sve mogu i žele, čestitamo svima, a Mirni i Ivanji želimo uspjeh na kroatistici.

Svim sudionicima VII. i VIII. državnoga natjecanja u Zagrebu i Senju još jednom čestitamo, a mentorima zahvaljujemo što radom s učenicima i sudjelovanjem na županijskom i državnom natjecanju promiču učenje i ljubav prema hrvatskome jeziku.

Pozivamo sve koji se žele uključiti u organizaciju i provedbu državnih natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika da se jave u sjedište Državnoga povjerenstva, Zavod za unapređivanje školstva Ministarstva prosvjete i športa Republike Hrvatske, Badalićeva 24, 10000 Zagreb.

Mirela Barbaroša-Šikić

Ispravak

Pjesma Luke Paljetka na 4. omotnoj stranici prošloga broja objavljena je u Večernjem listu 10. siječnja 1992., a ne 1922. kako je pogreškom tiskano.